

Strategi

Program

Plan

Policy

Riktlinjer

• **Regler**

Borås Stads
**Regler för
trygghetsbostäder**

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

STRATEGI – avgörande vägval för att nå målen för Borås

PROGRAM – verksamheter och metoder i riktning mot målen

PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning

RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

REGLER – absoluta gränser och ska-krav

Fastställt av: Kommunfullmäktige 22 november 2017, reviderad av Vård- och
äldrenämnden 17 september 2019
För revidering ansvarar: Vård- och äldreomsorgsnämnden
För ev uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Vård- och äldreomsorgsnämnden
Dokumentet gäller för: Vård- och äldreomsorgsnämnden
Dokumentet gäller till och med 2021

Regler för trygghetsbostäder

Trygghetsbostäder ska erbjuda ett boende med möjlighet till aktivitet och social gemenskap samt utrymmen för gemensamma måltider. Det ger grund för trygghet och hög boendekvalitet för äldre.

Trygghetsbostäderna överbryggas glappet mellan det ordinära boendet och vård- och omsorgsboendet. Boendeformen är förebyggande genom att den kan undanröja eller skjuta upp behov av att flytta till ett vård- och omsorgsboende.

Borås Stad ger bidrag till gemensamhetslokal vid trygghetsbostäder, samt anställer och bekostar en aktivitetssamordnare. För detta måste boendet uppfylla kraven i dessa regler.

Definition

Trygghetsbostäder är ett antal samlade hyresbostäder där en person i hushållet är 70 år eller äldre. Boendet har utrymmen som ger de boende möjlighet till gemensamma måltider, samvaro, hobby och rekreation. Kopplad till boendet finns en aktivitetssamordnare som dagligen kan stödja de boende under vissa tider. Villkoren för att få statligt stöd till bland annat ny- eller ombyggnation till trygghetsbostäder framgår av Svensk författningssamling; *”Förordning (2016:848) om statliga stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer”*.

Trygghetsbostäder är inte en biståndsprövad insats. Trygghetsbostäder är en boendeform i lägenhet med eget hyreskontrakt som den enskilde söker och hyr via fastighetsägare/hyresvärdar som innehar denna form av lägenhet i sitt bestånd. Fastighetsägaren ansvarar för en särskild kö till lägenheterna. Om boende behöver någon form av stöd och hjälp för sin dagliga livsföring ska detta sökas via socialtjänsten, där en biståndshandläggare kan bevilja t ex hemtjänst.

Villkor för hyresvärd

För att vara godkänt som trygghetsbostäder ska boendet uppfylla nedanstående krav. Vissa mindre avsteg kan accepteras om boendet i övrigt väl uppfyller kriterierna. Dessa avsteg syftar till att mindre enheter kan vara godkända som Trygghetsbostäder om de ligger i anslutning till ett Vård- och omsorgsboende och därmed kan nyttja gemensamhetslokaler och restaurang där.

Ansökan för en hyresfastighet att bli trygghetsbostäder ska omfatta beskrivning av fastigheten, närområdet, mål och inriktning.

70-årsregeln

Minst en person i varje hushåll ska vara 70 år eller äldre.

Fastigheten

Boendet ska normalt bestå av minst 30 lägenheter som finns samlade i ett hus eller i närliggande hus. Lägenheterna ska vara på 1-3 rum. Om trygghetsboendet har färre lägenheter än att det är berättigat till bidrag för en aktivitetsamordnare förutsätts att lägenheterna ligger i närheten av en befintlig mötesplats alternativt ett vård- och omsorgsboende.

Trygghetsbostäder ska vara trygga och tillgängliga såväl inomhus som i närliggande utemiljö. Trygghetsbostäder som inrättas i befintlig fastighet ska uppfylla normalnivån enligt Svensk Standard (SS 91 42 21).

Fastigheten ska även vara certifierad med minst fyra stjärnor enligt Borås Stads Bokvämtkoncept. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för besiktning och certifiering av Bokvämtlägenheter. Boendet ska, om det inte ligger i närheten av en befintlig mötesplats alternativt ett vård- och omsorgsboende, erbjuda minst 2 kvadratmeter gemensamhetsyta per lägenhet.

Boendets läge

Området ska vara tillgängligt för den som är rörelsehindrad eller har nedsatt förmåga att orientera sig. Det ska vara nära till allmänna kommunikationer och övrig service som exempelvis livsmedelsaffär och restaurang. Närområdet ska erbjuda ytor för rekreation och avkoppling.

Fördelning av lägenheter

Den som önskar lägenhet i trygghetsbostad ska vända sig till hyresvärden. Denne ansvarar för uthyrningen och ska ha en särskild kö för lägenheterna. Kön ska baseras på ansökningsdatum. Företräde i kön har personer över 85 år, samt personer som varit medboende i vård- och omsorgsboende och önskar flytta från boendet vid partners dödsfall. Om flera personer med företräde söker samma lägenhet gäller ansökningsdatum. Vid dödsfall har en efterlevande medboende på trygghetsbostaden rätt att bo kvar i lägenheten, även om personen inte uppfyller 70-årsregeln.

Kommunen kan i undantagsfall göra bedömningen att ett trygghetsboende skulle kunna bidra till att öka trygghet och självständighet hos en person och på så sätt minska behovet av stödinsatser på ett betydande sätt. Då kan ett intyg om förtur till en trygghetsbostad utfärdas av Borås Stad. Prövningen av förtur utförs av Vård- och äldreförvaltningens myndighetsenhet.

Kriterierna för förtur är:

- Svår känsla av otrygghet som hämmar livsföringen i övrigt
- Alternativ till en omfattande bostadsanpassning i den ordinära bostaden, där den enskilde samtycker till byte av bostad
- Stort behov av byte av bostad, men har inte det omvårdnadsbehov som berättigar till bistånd i form av vård- och omsorgsboende

Aktivitetsamordnare

Trygghetsbostäder ska ha en trivselskapande personal kopplad till sig som har till uppgift att hålla kontakt med de boende, skapa gemenskap i boendet och ansvara för det sociala innehållet. Borås Stad står för kostnaderna för denna tjänst. Omfattning på tjänsten är beroende av hur många lägenheter boendet innefattar enligt nedan under avsnittet ”Borås Stads åtagande”.

Uppföljning

Hyresvärden ska lämna en årlig redovisning till Vård- och äldreförvaltningen där årets verksamhet beskrivs utifrån överenskommet åtagande.

Borås Stads åtagande

För gemensamhetsyta ger Borås Stad ett bidrag på 75 procent av den genomsnittliga kvadratmeterhyran på lägenheterna. Bidraget gäller per kvadratmeter gemensamhetsyta, dock högst för 2 kvadratmeter sådan yta per lägenhet i trygghetsboendet. När en efterlevande som inte uppfyller 70-årsregeln bor kvar är även denna lägenhet fortsatt underlag för bidraget.

Vård- och äldrenämnden administrerar hyresbidraget samt anställer och bekostar en aktivitetssamordnare i trygghetsboendet. Som riktlinje bekostar kommunen en 75% tjänst för boende med minst 30 lägenheter och upp till 59 lägenheter och en 100% tjänst för 60 lägenheter eller fler. Om boendet har färre än 30 lägenheter förutsätts dessa ligga i anslutning till en av Borås Stads befintliga mötesplatser och/eller vård- och omsorgsboende samt att aktiviteter kan samordnas med denna.

Beslutsordning

Vård- och äldreförvaltningen beslutar vilka boenden som fyller kraven för trygghetsbostad och är berättigade till bidrag.

Ansökan skall göras på blankett ”Ansökan att driva Trygghetsbostad i Borås Stad”. Ansökan går till Vård- och äldrenämnden för beslut.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se